

Vstupní evaluační zpráva projektu Snooper

CZ.03.02.02/00/22_027/0001216

Financováno
Evropskou unií

Operační program
Zaměstnanost plus

Toto dílo „Vstupní evaluační zpráva projektu Snooper“ je licencováno pod licencí Creative Commons CC BY 4.0. Licenční podmínky navštivte na adrese [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Právní ujednání | Uvedte původ 4.0 Mezinárodní | Creative Commons.

Obsah

1	O projektu.....	4
2	Teorie změny	7
3	Cíle evaluace.....	10
4	Charakter a metodologický rámec evaluace	10
5	Fáze evaluace	10
6	Příjemci evaluace.....	11
7	Evaluační témata a otázky.....	11
7.1	Procesní evaluace.....	11
7.1.1	EO 1.1 Jak je využitelná metodika pro průvodce programu Snooper?	11
7.1.2	EO 1.2 Jak probíhá pilotní ověření programu prostřednictvím workshopů?	11
7.1.3	EO 1.3 Jak probíhá pilotní ověření peer programu Snooper?	12
7.1.4	EO 1.4 Daří se šířit povědomí o problematice a programu mezi stakeholdery?	12
7.2	Dopadová evaluace.....	13
7.2.1	EO 2.1 Jaký dopad má účast na workshopech pro žáky/studenty?	13
8	Přehled výzkumných metod a nástrojů sběru dat.....	13
8.1	Dotazníky pro žáky a studenty	13
8.2	Polostrukturované rozhovory	14
8.3	Fokusní skupina se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol	14
8.4	Dotazník pro stakeholdery	15
8.5	Nástroj pro zaznamenávání zpětné vazby k metodice	15
8.6	Analýza projektových monitorovacích dat	15
8.7	Studium a analýza projektové dokumentace	16
9	Harmonogram evaluace	19
10	Seznam příloh.....	1
11	Seznam zkratk.....	1
12	Seznam tabulek	1

1 O projektu

Projekt Snooper (reg. č. CZ.03.02.02/00/22_027/0001216) realizovaný organizací Prostor plus o.p.s. svým zaměřením reaguje na měnící se vzorec závislostního chování ve společnosti, konkrétně na vzrůstající incidenci závislosti na digitálních technologiích. Projekt cílí na skupinu dětí a mládeže, u nichž nadměrný čas trávený s technologiemi dětem a mládeži blokuje navazování zdravých mezilidských vztahů, poskytuje široké možnosti pro nezdrženlivé chování. Děti a mládež, kteří nadměrně tráví čas s digitálními technologiemi se izolují, a to i se svými potížemi, což může mít dopad na jejich duševní zdraví ústící v úzkosti, deprese, sebevražedné tendence apod. Dále nadměrné využívání digitálních technologií zvyšuje riziko školního neprospěchu a zanedbávání školní docházky a tím pádem zvyšuje riziko sociálního vyloučení. Obzvláště nebezpečné je to u dětí, které ještě nenabýly potřebné kompetence. Tyto děti mají sníženou odolnost vůči nástrahám, které zejména on-line prostředí představuje. Všechny tyto negativní aspekty digitálních technologií navíc ještě akcelerovala pandemie Covid 19, kdy z důvodu vládních restrikcí omezující možnost setkávání, se děti ještě více izolovaly ve virtuálním světě. Sociální služby se tomuto tématu věnují většinou okrajově, ač by v této oblasti měly zastávat zásadní roli, jelikož jejich klienti, tj. osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené, jsou ohroženi riziky spojenými s užíváním digitálních technologií ještě více než majoritní společnost. Důvodem je jejich marginalizace z většinové společnosti a s tím související život v informační bublině a nižší míra kritického myšlení zvyšující jejich zranitelnost.

Projekt Snooper se zaměřuje na řešení problému prostřednictvím tvorby inovativního programu Snooper pro sociální služby. Program Snooper spočívá v realizaci workshopů pro cílovou skupinu, během něhož budou žáci, rodiče nebo pedagogové uvedeni do problematiky digitální gramotnosti – seznámí je s principy fungování technologií, závislostní problematikou a formami rizikového chování. Workshopy vedou proškolení lektori a důležitou součástí workshopu je vizualizace digitální stopy, pro jejíž zobrazení bude v rámci projektu vytvořen unikátní softwarový nástroj. Důležitým produktem projektu bude vedle programu Snooper také metodický postup nového know-how, jenž bude šířen mezi sociálními službami a zapojenými stakeholdery. Šířením programu, metodiky a know-how projekt podpoří zdravý přístup k digitálním technologiím a přispěje k prevenci sociálního vyloučení. Během realizace projektu bude program vytvořen, pilotován a evaluován.

Hlavním cílem projektu je vytvoření kompletního inovativního programu Snooper pro sociální služby. Dílčími cíli jsou:

1. pilotně ověřit nový program Snooper;
2. proškolit průvodce tématu digitální gramotnosti v rámci sociálních služeb ve využívání softwarového nástroje Snooper, kteří se tak stanou nositeli know-how pro sociální pracovníky ostatních služeb a celou komunitu – celkem čtyři, z toho dva z nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (NZDM) realizátora a dva ze sociálně aktivizačních služeb realizátora (SAS);
3. proškolit dobrovolníky / peer konzultanty ve využívání softwarového nástroje Snooper a realizovat peer program – celkem čtyři proškolení peer konzultanti;
4. šířit osvětu mezi stakeholdery o možnostech zavedení nového programu Snooper jako součásti poskytování služeb sociální prevence.

Cílovou skupinou projektu jsou:

1. skupina osob působících v sociálních službách – poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny s dětmi a dalších služeb na podporu sociálního začleňování a jejich zaměstnanci (služby NZDM a SAS Prostoru Plus) a ostatních poskytovatelů zapojených do projektu prostřednictvím kulatých stolů;

2. děti a mládež ve věku 6-26 let z Kolína, Zruče nad Sázavou a blízkého okolí, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením (ohrožení závislostním chováním, neplnění školní docházky, školní neúspěšností atp.);
3. děti do 18 let a jejich rodiny, které čelí důsledkům sociálního vyloučení ve městech Kolín, Kutná Hora a jejich blízkém okolí;
4. školy a školská zařízení zapojené do projektu – žáci, studenti a pedagogové

Projekt bude realizován prostřednictvím pěti klíčových aktivit:

1. KA1 Tvorba inovativního programu pro sociální služby

V rámci první klíčové aktivity bude vytvořena metodická příručka pro průvodce programem Snooper a proběhne jejich důkladné zaškolení. Bude vytvořen dotazník pro žáky mapující jejich orientaci v problematice digitálních závislostí. Dotazník za prvé přinese průvodcům programu bezprostřední informace o stavu třídy/skupiny a za druhé bude sloužit jako nástroj pro sběr evaluačních dat. Dotazník budou účastníci workshopu vyplňovat před, bezprostředně po a po půl roce od účasti na workshopu. Bližší specifikace dotazníku je uvedena v kapitole 9.1.

Dále bude vytvořen inovativní softwarový program Snooper zobrazující digitální stopu uživatelů digitálních technologií a bude uzpůsoben tak, aby byl uživatelsky přívětivý a byl využitelný pro potřebu cílové skupiny ze všech sociálních vrstev.

2. KA2 Pilotní ověření nového programu

Druhá klíčová aktivita spočívá v samotné realizaci workshopů. Během projektu budou realizovány dva typy workshopů:

a) workshop pro děti a mládež ze základních a středních škol a workshop v sociálních službách realizátora. Rozsah workshopu pro školní kolektivy je 3x 2 vyučovací hodiny – základy digitální gramotnosti, sociální sítě a závislosti na nich a kyberbezpečnost. Workshop v sociálních službách bude mít rozsah 1x 2 hodiny. Celkem se workshopu zúčastní 1000 dětí, žáků, studentů či klientů služby NZDM.

b) komunitní workshop pro rodiče, děti a pedagogy. Budou uspořádána minimálně čtyři taková setkání, kde budou sdíleny zkušenosti s online prostředím, ve kterém se pohybuji děti.

3. KA3 Vrstevnický program

Během třetí klíčové aktivity budou zapojeni tři žáci – peeri ze středních škol, kteří pod odbornou supervizi zrealizují peer program pro žáky základních škol. Rozsah programu bude 3x 5 vyučovacích hodin. Do vrstevnického programu se během projektu zapojí alespoň 200 žáků.

Dále bude realizován generační peer program, kdy bude proškolen jeden generační peer klient sociálně aktivizační služby, který povede program pro ostatní klienty. Celkem se programu zúčastní alespoň 15 klientů.

4. KA4 Mezioborová spolupráce – osvěta a síťování

Záměrem ve čtvrté klíčové aktivitě je uspořádat dva kulaté stoly pro odborníky pracující s dětmi, mládeží nebo celými rodinami, zvláště pak z nízkoprahových zařízení pro děti a mládež a ze sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, a z řad zástupců škol. Cílem je propagovat inovativní program Snooper jako aktivitu sociálních služeb, šířit osvětu a vzdělávat pracovníky sociálních služeb, rozvíjet znalosti nad rámec vlastní odbornosti účastníků kulatých stolů a podpořit síťování v regionu.

5. KA5 Evaluace projektu

Evaluace projektu Snooper probíhá během celé doby realizace, její detailní specifikace je obsahem tohoto dokumentu.

2 Teorie změny

Níže uvedená tabulka logického rámce znázorňuje zamýšlenou teorii změny. Evaluace projektu bude zaměřena na úroveň aktivit, výstupů a specifických cílů projektu, přičemž ne všechny uvedené oblasti budou předmětem evaluace. Další kapitoly této zprávy specifikují, na co bude evaluace projektu zaměřena.

Tabulka 1 Logický rámec projektu Snooper

Specifické cíle	Ukazatele	Zdroje k ověření	
<ul style="list-style-type: none"> - Vyšší míra digitální gramotnosti cílové skupiny projektu - žáků základních a středních škol v oblasti: <ul style="list-style-type: none"> a) Sociálních sítí a závislosti b) Kyberbezpečnosti. - Ověření peer programu jako vhodného přístupu k řešení problematiky digitálních závislostí - Vyšší míra digitální gramotnosti účastníků peer programu (klientů sociálních služeb Prostoru plus, 6 - 26 let) v uvedených oblastech (1) - Rozšíření programu mezi poskytovateli sociálních služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozitivní změna u cílové skupiny projektu – žáků v oblasti vědomostí a praktických dovedností v oblasti kontroly rizik využívání digitálních technologií v uvedených oblastech - Vyšší informovanost u pedagogů a rodičů žáků základních škol o rizicích digitálních závislostí (bude ověřeno kvalitativně) - Míra úspěšnosti realizace peer programu (hodnotí RT) Pozitivní změna v oblasti a) sociálních sítí a závislosti a b) kyberbezpečnosti u absolventů peer programu (bude zjišťováno kvalitativně) - Pozitivní změna u cílové skupiny projektu – klientů soc. služeb v oblasti vědomostí a praktických dovedností v oblasti kontroly rizik využívání digitálních technologií v uvedených oblastech (vzhledem k věkové heterogenitě cílové skupiny a zkrácené časové dotaci workshopu nebude kvantitativně ověřováno) - Existence využitelných výstupů projektu pro tvorbu a realizaci dalších programů/projektů v praxi a jejich šíření mezi stakeholdery 	<ul style="list-style-type: none"> - dotazníky pro žáky a studenty - Projektová dokumentace - Projektový monitoring - Oficiální výstupy projektu: Metodika programu zprávy o realizaci klíčových aktivit - Řízené rozhovory se členy realizačního týmu – management a průvodci - Kulaté stoly se stakeholdery a výstupy z kulatých stolů - Polostrukturované rozhovory s garantkou a průvodci - Polostrukturované rozhovory s peery - Rozhovory / skupinové rozhovory se zástupci absolventů peer programu - Polostrukturované rozhovory se zástupci rodičů – absolventů komunitního workshopu - Fokusní skupina se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol - Zpětná vazba k programu Snooper a jeho výsledkům, k metodice programu ze strany 	

		poskytovatelů sociálních služeb (Kulaté stoly, dotazník pro stakeholdery)	
Výstupy projektu	Ukazatele	Zdroje k ověření	
<ol style="list-style-type: none"> 1. SW program Snoopér 2. Metodika pro průvodce programu Snoopér včetně varianty pro klienty sociálních služeb 3. Proškolení průvodci v práci s metodikou programu Snoopér 4. Evaluační dotazníky pro žáky (včetně diagnostiky znalostí) 5. Účastníci workshopů – žáci 6. Účastníci workshopů – pedagogičtí pracovníci 7. Účastníci workshopů – rodiče 8. Účastníci workshopů – klienti soc. služeb 1. Zavedení práce s problematikou digitálních závislostí do sociálních služeb a škol 2. Proškolení peerů – celkem 4 osoby (3 SŠ studenti a 1 klient soc. služby) 3. Absolventi vrstevnického programu (200 + 15) 4. Šíření informací o pilotním ověření programu Snoopér mezi stakeholdery 5. Síťování služeb v regionu 6. Vzdělávací video, 3 podcasty 7. Webová stránka vzdělávacího programu Snoopér za účelem zajištění propagace a podpory dosahu programu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Existence SW programu Snoopér 2. Existence metodiky programu 3. Počet proškolených komunitních pracovníků/pracovnic – průvodců v práci s metodikou vzdělávacího programu 4. Vytvoření diagnostiky ověřující nabyté znalosti a dovednosti u žáků /studentů - dotazník. 5. Realizace pilotních workshopů pro děti/mládež ve školním prostředí (3x2 vyuč. hod./rok) – celkem 1000 žáků(studentů a klientů služeb 6. Realizace pilotních workshopů pro klienty sociálních služeb Prostoru plus (2hod/rok) 7. Realizace komunitního workshopu pro rodiče a pedagogy (min.4x) 8. Počet proškolených peerů 9. Počet účastníků vrstevnického programu – 200 (dětí/mládeže) + 15 (SAS) 10. Realizace vrstevnického programu (3x5 vyuč. hodin) 11. 2 kulaté stoly pro odborníky pracující s dětmi, mládeží nebo celými rodinami (pracovníci sociálních služeb, zástupci orgánu sociálně právní ochrany dětí, škol atp.). 12. Návštěvnost webové stránky 13. Poslechovost podcastů 	<ul style="list-style-type: none"> - Projektová dokumentace (včetně oficiálních výstupů, zápisů, prezenčních listin apod.) - Projektový monitoring - Projektová evidence cílové skupiny - Nástroj pro zaznamenávání zpětné vazby k metodice programu Snoopér - Záznamy z kulatých stolů 	

Aktivity projektu	Prostředky/vstupy	Harmonogram	
<ol style="list-style-type: none"> 1. KA 1 Tvorba inovativního programu pro sociální služby 2. KA 2 Pilotní ověření nového programu 3. KA 3 Vrstevnický program 4. KA 4 Mezioborová spolupráce – osvěta a síťování 5. KA 5 Evaluace 	<ul style="list-style-type: none"> - Personální zajištění všech aktivit projektu - Finanční zdroje projektu - Zájemci o účast v projektu z řad škol, žáků, rodičů, učitelů a sociálních pracovníků - Zájem o výstupy projektu z řad poskytovatelů soc. služeb pro rodiny a děti 	<ul style="list-style-type: none"> - KA 1: 1. 9. 2023 – 28. 2. 2026 - KA 2: 1. 9. 2023 – 28. 2. 2026 - KA 3: 1. 3. 2024 – 28. 2. 2026 - KA 4: 1. 9. 2023 – 28. 2. 2026 - KA 5: 1. 9. 2023 – 28. 2. 2026 	

3 Cíle evaluace

Cílem evaluace projektu Snooper je:

- Vyhodnotit pilotní realizaci programu Snooper prostřednictvím workshopů po procesní stránce s důrazem na identifikaci odchylek realizace programu oproti očekávané teorii programu (teorii změny), jejich vysvětlení a doporučení na procesní úpravy (EO 1.1, 1.2).
- Ověřit, zda je peer program relevantním nástrojem pro řešení problematiky (EO 1.3).
- Ověřit, zda se daří rozšířit povědomí o problematice a jejím řešení mezi stakeholdery (EO 1.4).
- Vyhodnotit dopady pilotního programu na účastníky projektu (EO 2.1).

4 Charakter a metodologický rámec evaluace

Zaměření evaluace je smíšené – obsahuje jak procesní témata, tak oblast dopadů intervence na účastníky projektu. V dopadové části evaluace budeme sledovat jednak bezprostřední efekty na účastníky workshopů, tak dopady dlouhodobějšího charakteru. Za tím účelem bude porovnáván stav účastníků před, bezprostředně po intervenci a poté ještě šest měsíců po absolvování workshopů. Evaluační design kombinuje metody sběru kvantitativních a kvalitativních dat.

Evaluace projektu je interní, kdy je evaluátorka součástí realizačního týmu, a to průběžně od počátku až do konce realizace projektu. Evaluátorka bude v pravidelném kontaktu s klíčovými členy týmu a tým bude do procesu evaluace od počátku realizace zapojen, aby mohlo docházet k oboustrannému plynulému předávání informací a včasnému reagování na případné projektové úpravy a na výsledky evaluace.

5 Fáze evaluace

1. Přípravná fáze

V přípravné fázi evaluace byl na základě popisu projektu a ve spolupráci s realizátorem projektu zpracován logický rámec projektu (tabulka 1), který obsahuje model mechanismu intervence a který sloužil jako východisko pro nastavení základního evaluačního designu, formulaci evaluačních otázek a výběr konkrétních technik a metod sběru dat.

2. Úvodní fáze

V úvodní fázi, kdy se již rozjíždí realizace projektu, byl výzkumný plán evaluace zpracován do většího detailu – byly blíže specifikovány evaluační otázky, k nim přiřazeny konkrétní techniky a metody sběru a analýzy dat, byl navržen harmonogram evaluace. V této fázi také na základě spolupráce evaluátorky a realizačního týmu dochází k nastavení sběru monitorovacích dat o účastnících projektu a je vytvořen první nástroj pro sběr dat – vstupní dotazník. Evaluace bude probíhat podle designu popsaného v tomto dokumentu, v případě zásadních změn v realizaci projektu bude adekvátně upraven také evaluační design.

3. Průběh evaluace

V průběžné fázi evaluace budou sbírána primární data (podrobně uvedeno v harmonogramu evaluace). Data budou průběžně vyhodnocována a zásadní a zajímavá zjištění budou týmu předávána bezprostředně.

4. Závěrečná fáze

Závěrečná fáze evaluace nastane v posledních měsících realizace projektu. Vedle zpracování veškerých dostupných kvalitativních a kvantitativních dat budou i v této fázi sbírána data kvalitativního charakteru a veškeré výsledky budou zpracovány do Závěrečné evaluační zprávy, která bude obsahovat zpracování všech evaluačních otázek stanovených v tomto dokumentu.

6 Příjemci evaluace

Příjemcem evaluačních výstupů je zejména realizační tým projektu, potažmo realizátor Prostor plus o.p.s. Dále všichni stakeholderi zapojení do aktivit projektu (poskytovatelé a zřizovatelé sociálních služeb, služeb pro děti a mládež a rodiny, školy a školské zařízení atd.) a v neposlední řadě MPSV jakožto řídicí orgán OPZ+.

7 Evaluační témata a otázky

V této kapitole jsou uvedeny evaluační otázky vztahující se k cílům procesní i dopadové evaluace. Evaluační témata jsou definována evaluačními otázkami. U každé z otázek je blíže specifikováno, na co se daná otázka zaměřuje a také jsou ke každé otázce přiřazeny výzkumné metody, pomocí kterých bude otázka zpracována. Přehledně jsou pak otázky a k nim přiřazené metody a techniky zobrazeny v tabulce 2.

7.1 Procesní evaluace

Otázky vztahující se k procesní stránce evaluace byly stanoveny tak, aby pokryly nejdůležitější aspekty realizace projektu – pilotního ověření programu Snooper.

7.1.1 EO 1.1 Jak je využitelná metodika pro průvodce programu Snooper?

V úvodní fázi projektu vzniká metodika pro průvodce programu Snooper. V průběhu realizace bude ověřováno, zda je metodika dobře využitelná v praxi realizace programu Snooper. Bude systematicky vyhodnocováno, zda jednotlivé oblasti a příslušné postupy popsané metodickým materiálem jsou dobře využitelné v praxi při vedení workshopů pro žáky. Nástroj pro zaznamenávání zpětné vazby vytvoří evaluátorka spolu s garantkou projektu – sdílený soubor, kam budou lektori periodicky zaznamenávat poznámky k předem určeným tematickým oblastem, které budou následně v rámci realizačního týmu zhodnoceny a zapracovány do metodického materiálu. Výsledkem systematického zapracování zpětné vazby bude finální podoba metodiky, která bude komplexní a využitelná pro průvodce programu Snooper. Vzhledem k dvojí cílové skupině projektu (žáci a klienti sociálních služeb realizátora) bude metodika zpracována ve variaci pro specifika práce s oběma cílovými skupinami. Ověření využitelnosti metodiky v praxi bude také předmětem polostrukturovaných rozhovorů s průvodci programu Snooper a finální verze metodiky bude předložena k připomínkám také zapojeným stakeholderům a zpětná vazba k metodice bude získána prostřednictvím dotazníku pro stakeholdery.

Nástroje a techniky sběru a analýzy dat:

- Nástroj pro zaznamenávání zpětné vazby k metodice
- Polostrukturované rozhovory s průvodci programu Snooper a garantkou projektu
- Dotazník pro stakeholdery
- Studium a analýza projektové dokumentace

7.1.2 EO 1.2 Jak probíhá pilotní ověření programu prostřednictvím workshopů?

Celkem bude realizováno několik typů workshopů:

- Workshop pro žáky a studenty středních a základních škol
- Workshop pro klienty sociálních služeb
- Workshopy pro pedagogické pracovníky a rodiče

Vzhledem k tomu, že se jedná o vyhodnocení pilotní realizace programu, bude zjišťováno, co se během workshopů daří procesně dobře a úspěšně realizovat, případně budou identifikovány limity realizace workshopů se snahou popsat okolnosti, za jakých se realizace daří či nedaří a proč. Řadíme sem i zjišťování přínosů na cílovou skupinu ve smyslu bezprostředních efektů. Cílem evaluační otázky je přínosy realizace a limity realizace identifikovat a přinést doporučení na procesní úpravy.

Nástroje a techniky sběru a analýzy dat:

- Dotazníky pro žáky a studenty
- Polostrukturované rozhovory se členy realizačního týmu (garantka, lektori) – frekvence 2x rok
- Fokusní skupina se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol – 1x zhruba v polovině realizace projektu s ohledem na dostatečnou zkušenost s realizací workshopů.
- Polostrukturované rozhovory se zástupci rodičů – absolventů komunitního workshopu – celkem 4
- Analýza projektových monitorovacích dat
- Studium a analýza projektové dokumentace

7.1.3 EO 1.3 Jak probíhá pilotní ověření peer programu Snooper?

V rámci této otázky bude zhodnoceno, jak se daří realizovat peer program, jaká specifika jeho realizace obnáší, budou identifikovány limity realizace peer programu a zjišťovány přínosy pro jeho absolventy a ve výsledku má být vyhodnoceno, zda peer program je vhodným a efektivním přístupem při řešení problematiky digitálních závislostí u dětí a mládeže, případně za jakých podmínek.

Nástroje a techniky sběru a analýzy dat:

- Polostrukturované rozhovory se členy realizačního týmu (garantka, lektori) - frekvence 2x rok
- Polostrukturované rozhovory s proškolenými peery – celkem 2x – po první vlně peer programu a v závěrečné fázi projektu
- Polostrukturované rozhovory se zástupci absolventů peer programu – celkem 4
- Analýza projektových monitorovacích dat
- Studium a analýza projektové dokumentace

7.1.4 EO 1.4 Daří se šířit povědomí o problematice a programu mezi stakeholdery?

Během projektu proběhne pilotní ověření programu Snooper a v závěru projektu je cílem šířit zkušenosti s pilotáží a poznatky získané prostřednictvím evaluace mezi stakeholdery – zejména poskytovatele sociálních služeb a pedagogické pracovníky zapojených škol. Šíření zkušeností je plánováno skrze realizaci kulatých stolů v závěru projektu. Cílem této evaluační otázky je ověřit, zda se povědomí o problematice a jejím řešení povedlo mezi stakeholdery dostat, potažmo zda stakeholdeři projevují zájem o využití programu Snooper ve vlastních službách, včetně vysvětlení toho, proč ano či ne.

Nástroje a techniky sběru a analýzy dat:

- Dotazník pro stakeholdery / účastníky kulatých stolů – v závěrečné fázi projektu
- Fokusní skupina se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol – 1x zhruba v polovině realizace projektu
- Analýza projektových monitorovacích dat
- Studium a analýza projektové dokumentace

7.2 Dopadová evaluace

V rámci dopadové evaluace se zaměřujeme na primární cílovou skupinu projektu – žáky a studenty, kteří absolvují sérii workshopů na školách. Ostatní cílové skupiny nesledujeme ve smyslu kvantitativního vyhodnocení dlouhodobých dopadů, a proto jsme se zjištění o bezprostředních přínosech a efektech na ně rozhodli zařadit do otázek z procesní evaluace (výše EO 1.2, EO 1.3).

7.2.1 EO 2.1 Jaký dopad má účast na workshopech pro žáky/studenty?

Zásadní částí realizace programu Snooper jsou workshopy pro žáky/studenty základních a středních škol. Rozsah workshopu je 3x2 vyučovací hodiny za školní rok. Workshopy povedou proškolení průvodci programu Snooper.

Ve spolupráci garantky projektu a evaluátorky projektu bude vytvořen dotazník, který bude všem účastníkům (cenzus) workshopů distribuován celkem třikrát: prvně v úvodní fázi první části workshopu za účelem zmapování stavu cílové skupiny před účastí v programu, podruhé bude dotazník distribuován (cenzus) v závěru poslední části workshopu za účelem vyhodnocení bezprostředního efektu na cílovou skupinu a konečně bude dotazník distribuován 6 měsíců po absolvování workshopů za účelem zjištění dlouhodobějšího dopadu na cílovou skupinu, abychom získali znalost o tom, zda a v jaké míře efekt účasti na workshopech přetrvává v dlouhodobějším horizontu, což je zásadní informace pro realizační tým ohledně opakování workshopů či návazných intervencí.

Dotazník bude ověřovat změnu ve znalostech a kompetencích v oblasti základní digitální gramotnosti, sociálních sítí a závislosti na nich a kyberbezpečnosti.

Detailní informace o evaluačním dotazníku pro žáky a studenty jsou uvedeny v kapitole 10.

Nástroje a techniky sběru a analýzy dat:

- Analýza projektových monitorovacích dat
- Dotazníky pro žáky/studenty – vstupní, výstupní a po 6 měsících

8 Přehled výzkumných metod a nástrojů sběru dat

8.1 Dotazníky pro žáky a studenty

Celkem budou využity tři verze dotazníku – vstupní dotazník, výstupní dotazník a dotazník po 6 měsících pro sledování dlouhodobějších dopadů. Vstupní dotazník bude distribuován v úvodní části prvního bloku workshopu a bude mít dvojí funkci – jednak bude sloužit jako sonda pro zmapování momentálního stavu kolektivu, výsledky budou k dispozici v reálném čase, budou během workshopu zobrazeny a lektori na jejich základě mohou workshop koncipovat a na workshopu navázat na reálné výsledky. Druhou funkcí dotazníku je sběr dat pro evaluaci projektu. Dotazníky pro žáky a studenty budou mapovat a ověřovat znalosti a kompetence v jednotlivých tematických oblastech workshopů:

- Základní digitální gramotnost
- Sociální sítě a závislost na nich
- Kyberbezpečnost

Všechny verze budou obsahovat totožné otázky pro vyhodnocení znalostí a kompetencí ve výše uvedených oblastech a výstupní dotazník bude obsahovat také několik otázek na zhodnocení procesní stránky workshopu – obsahu, formy, tipy a doporučení.

Všechny verze dotazníků budou mít elektronickou formu – budou distribuovány mezi všechny účastníky workshopů přímo na místě (v případě vstupního a závěrečného) a to prostřednictvím QR kódu. Důležitou součástí workshopu je mimo jiné okamžitá vizualizace výsledků zmapování vstupního

stavu účastníků workshopů. V případě dotazníku pro sledování dlouhodobých dopadů v příslušnou dobu navštíví průvodce žáky/studenty přímo ve třídě a dotazník jim distribuuje skrze QR kód. Do sledování dlouhodobých dopadů budou zahrnuti pouze ti absolventi workshopů, kteří třetí workshop absolvují do června 2025 tak, aby v prosinci 2025 byla dotázána poslední vlna účastníků. Začátek realizace workshopů a s ní spojený sběr dat pomocí dotazníků je plánován na únor 2024.

Data získaná prostřednictvím dotazníků budou statisticky analyzována. Průběžné základní statistické zpracování dat bude průběžně k dispozici realizačnímu týmu a hlubší zpracování proběhne v závěru realizace za účelem zodpovězení evaluačních otázek do Závěrečné evaluační zprávy.

Obsah dotazníku je přílohou č. 1 tohoto dokumentu.

8.2 Polostrukturované rozhovory

Polostrukturované rozhovory budou významnou technikou pro sběr kvalitativních dat. Za účelem zpracování odpovědí na evaluační otázky budou polostrukturované rozhovory uskutečněny s těmito skupinami respondentů:

- s členy realizačního týmu – garantka a průvodci (EO 1.1, EO 1.2, EO 1.3)
- s peery (EO 1.3)
- se zástupci absolventů peer programu (EO 1.3, EO 2.1)
- se zástupci rodičů – absolventů komunitního workshopu (EO 1.2, EO 2.1).

S členy realizačního týmu – garantkou projektu a průvodci programem budou polostrukturované rozhovory realizovány pravidelně tak, aby byla průběžně získávána zpětná vazba k jednotlivým aspektům realizace projektu. Frekvence rozhovorů bude 2x ročně, tedy zhruba každého půl roku.

S peery budou polostrukturované rozhovory uskutečněny celkem ve dvou vlnách – první rozhovory proběhnou po první vlně peer programu (očekávaně zhruba v polovině roku 2024) a druhá vlna rozhovorů proběhne v závěrečné fázi projektu před přípravou Závěrečné evaluační zprávy (očekávaně na konci roku 2025).

Se zástupci absolventů peer programu je realizace polostrukturovaných rozhovorů naplánována tak, aby odpovídala procesu realizace peer programu. Účastníci budou osloveni za účelem rozhovoru zhruba měsíc po absolvování peer programu a to tak, aby zastupovali různé peer skupiny. Předpokládaný počet respondentů ze skupiny absolventů peer programu jsou 4.

Polostrukturované rozhovory se zástupci rodičů – absolventů komunitního workshopu se uskuteční zhruba měsíc až dva po realizaci komunitního workshopu. Počet rozhovorů se zástupci rodičů je předpokládán na 4, v případě potřeby bude počet rozšířen.

Polostrukturované rozhovory povede evaluátorka podle předem připraveného scénáře. Rozhovory budou zaznamenávány na nahrávací zařízení, přepsány a tematicky analyzovány. Zásadní zjištění budou bezprostředně předávána garantce projektu. Scénáře rozhovorů budou reflektovat dosavadní zkušenosti s vývojem projektu.

8.3 Fokusní skupina se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol

Další technikou pro sběr kvalitativních dat bude fokusní skupina a to se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol. Hlavní smysl zařazení této techniky je pro zodpovězení evaluační otázky 1.2 a 1.3. Díky využití této techniky získáme nejen jednotlivé odpovědi na předem připravené otázky, ale také můžeme zjistit postoje a názory jejích účastníků v interakci s ostatními účastníky. Fokusní skupina bude moderována evaluátorkou podle předem připraveného scénáře, bude nahrána na

nahrávací zařízení, přepsána a tematicky analyzována. Přesný termín konání fokusní skupiny bude určen v průběhu, ale obecně bude směřován zhruba do dvou třetin realizace projektu tak, aby bylo možné již promítnout zkušenosti s realizací programu na školách.

Detail scénáře fokusní skupiny bude připraven v době těsně před realizací fokusní skupiny, aby mohl reflektovat zkušenosti s průběhem realizace projektu. Základní tematické oblasti budou:

- Jak je vnímána potřeba zavádění řešení problematiky digitálních závislostí na školách
- Zkušenosti s digitálními závislostmi a rizikovým chováním spojeným s využíváním digitálních technologií na školách
- Předchozí zkušenosti s řešením problematiky digitálních závislostí
- Sdílení zkušenosti s realizací workshopů Snooper na školách – rozdíly v přístupu, v realizaci, zpětná vazba
- Doporučení pro budoucí realizaci workshopů, návrhy na procesní úpravy
- Jaké jsou zásadní předpoklady pro úspěšnou realizaci workshopů na školách
- Zkušenost s peer programem – výhody a limity aplikace peer programu, rozdíly v účinnosti peer programu pro mládež podle věku, typy školy, sociální skupiny apod., pro jaké skupiny funguje dobře a pro jaké hůře a proč, nároky na roli peera
- Zkušenosti s workshopy pro pedagogy, rodiče a děti – vnímané přínosy a dopady na účastníky
- Zájem o realizaci programu v budoucnu

8.4 Dotazník pro stakeholdery

Dotazník pro stakeholdery je nástrojem pro získání dat pro zpracování EO 1.4. Prostřednictvím dotazníku pro stakeholdery budou získávány informace o tom, jak se mezi ně podařilo rozšířit povědomí o problematice digitálních závislostí a rizikového využívání digitálních technologií, zda se podařilo mezi stakeholdery vzbudit zájem o řešení problematiky a konkrétně o využití programu Snooper. Předmětem dotazníku bude také zjišťování návrh a doporučení k programu a zpětná vazba a připomínky k metodice programu Snooper.

Dotazník pro stakeholdery bude distribuován elektronicky všem zapojeným stakeholderům – účastníkům kulatých stolů.

8.5 Nástroj pro zaznamenávání zpětné vazby k metodice

V rámci evaluační otázky 1.1, která vyhodnocuje využitelnost metodiky programu Snooper v praxi, bude vytvořen nástroj pro sdílení zpětné vazby k využitelnosti jednotlivých aspektů metodického materiálu. Nástroj bude mít podobu sdíleného dokumentu. Při tvorbě nástroje je zásadní spolupráce garantky a evaluátorky – společně definují oblasti, které budou periodicky připomínkovány ze strany průvodců, kteří s metodikou pracují. Připomínky a náměty budou do metodiky garantkou zapracovány a výsledkem by měla být finální verze metodiky. Tato finální verze bude předložena k připomínce i zapojeným stakeholderům. Vzhledem k heterogenní cílové skupině projektu by metodika měla reflektovat rozdíly v přístupu k cílové skupině žáků/studentů a cílové skupině klientů sociálních služeb.

8.6 Analýza projektových monitorovacích dat

Pro zpracování otázek zejména z procesní části evaluace budou využívána a analyzována monitorovací data projektu, získaná prostřednictvím projektové evidence o školách, účastnících workshopů – žáků/studentů a klientů sociálních služeb, pedagogických pracovníků a rodičů, o peerech a účastnících peer programu pro žáky/studenty a pro komunitu rodičů. Konkrétně tato data budou významná pro zpracování otázek 1.2 a 1.3.

8.7 Studium a analýza projektové dokumentace

Poslední uvedenou metodou je studium a analýza projektové dokumentace, která bude důležitá pro zpracování otázek z procesní části evaluace. Bude využita konkrétně u otázky 1.1, 1.2., 1.3. případně také 1.4.

Předpokládané dokumenty a výstupy projektu, které bude potřeba pro zpracování procesní evaluace studovat, jsou:

- Metodika programu Snooper, včetně jejich verzí (EO 1.1)
- Dokumenty a zprávy o realizaci programu Snooper na školách včetně seznamu škol, harmonogramu apod. (EO 1.2)
- Dokumenty a zprávy o realizaci peer programu, včetně postupu proškolení peerů, harmonogramu, cílové skupině peer programu (EO 1.3)
- Zpráva o realizaci kulatých stolů, včetně seznamu účastníků, obsahu, výstupů, harmonogramu (EO 1.4)

Tabulka 2 Přehled evaluačních otázek a přiřazených technik a metod sběru dat

	Evaluační otázka	Techniky a nástroje sběru a analýzy dat
Procesní evaluace	EO 1.1 Jak je využitelná metodika pro průvodce programem Snooper?	<ol style="list-style-type: none">1. Nástroj pro zaznamenávání zpětné vazby k metodice2. Polostrukturované rozhovory s garantkou a lektory programu Snooper3. Dotazník pro stakeholdery4. Studium a analýza projektové dokumentace
	EO 1.2 Jak probíhá pilotní ověření programu prostřednictvím workshopů?	<ol style="list-style-type: none">1. Dotazníky pro žáky2. Polostrukturované rozhovory se členy realizačního týmu (garantka, lektori) – frekvence 2x rok3. Polostrukturované rozhovory se zástupci rodičů – absolventů konunitního workshopu4. Skupinový rozhovor / fokusní skupina se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol – 1x zhruba v polovině realizace projektu s ohledem na dostatečnou zkušenost s realizací workshopů.5. Analýza projektových monitorovacích dat6. Studium a analýza projektové dokumentace
	EO 1.3 Jak probíhá pilotní ověření peer programu Snooper?	<ol style="list-style-type: none">1. Polostrukturované rozhovory se členy realizačního týmu (garantka, lektori) - frekvence 2x rok2. Polostrukturované rozhovory s proškolenými peery – celkem 2x – po první vlně peer programu a v závěrečné fázi projektu3. Polostrukturované rozhovory se zástupci absolventů peer programu4. Analýza projektových monitorovacích dat5. Studium a analýza projektové dokumentace
	EO 1.4 Daří se šířit povědomí o problematice a programu mezi stakeholdery?	<ol style="list-style-type: none">1. Dotazník pro stakeholdery / účastníky kulatých stolů – v závěrečné fázi projektu2. Skupinový rozhovor / fokusní skupina se zástupci pedagogických pracovníků zapojených škol – 1x zhruba v polovině realizace projektu3. Analýza projektových monitorovacích dat4. Studium a analýza projektové dokumentace

Dopadová evaluace	EO 2.1 Jaký dopad má účast na workshopech pro žáky/studenty?	<ol style="list-style-type: none">1. Analýza projektových monitorovacích dat2. Dotazníky pro žáky/studenty – vstupní, výstupní a po 6 měsících
------------------------------	--	---

(Zdroj: vlastní zpracování)

9 Harmonogram evaluace

Následující tabulka uvádí časové rozložení evaluačních aktivit. V případě změn v realizaci projektu bude upraven i harmonogram evaluace.

Tabulka 3 Harmonogram evaluace

	IX.23	X.23	XI.23	XII.23	I.24	II.24	III.24	IV.24	V.24	VI.24	VII.24	VIII.24	IX.24	X.24	XI.24	XII.24	I.25	II.25	III.25	IV.25	V.25	VI.25	VII.25	VIII.25	IX.25	X.25	XI.25	XII.25	I.26	II.26	
Metody sběru a analýzy dat																															
Dotazníky pro žáky/studenty																															
Polostrukturované rozhovory s RT																															
Polostrukturované rozhovory s peery																															
Polostrukturované rozhovory se zástupci absolventů peer programu ¹																															
Polostrukturované rozhovory se zástupci rodičů – absolventů komunitního workshopu ²																															
Fokusní skupina se zástupci zástupci pedagogických pracovníků																															
Dotazník pro stakeholdery																															
Nástroj pro zaznamenávání zpětné vazby k metodice																															
Analýza projektových monitorovacích dat																															
Analýza dat z evaluačních dotazníků																															
Studium a analýza projektové dokumentace																															
Evaluační aktivity																															
Příprava Vstupní evaluační zprávy																															
Seznámení RT s evaluací a nastavení sběru dat (projektových a evaluačních)																															
Příprava Závěrečné evaluační zprávy																															
Průběžné evaluační výstupy a předávání zásadních zjištění																															

¹ Načasování bude upřesněno s ohledem na harmonogram realizace peer programu

² Načasování bude upřesněno s ohledem na harmonogram realizace komunitního workshopu

10 Seznam příloh

Příloha č. 1 Vstupní dotazník pro žáky/studenty

11 Seznam zkratk

EO – evaluační otázka

KA – klíčová aktivita

NZDM – nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

SAS – sociálně aktivizační služby

SW – software

12 Seznam tabulek

Tabulka 1 Logický rámec projektu Snooper7

Tabulka 2 Přehled evaluačních otázek a přiřazených technik a metod sběru dat17

Tabulka 3 Harmonogram evaluace19

13 Příloha č.1 Vstupní dotazník pro žáky/studenty

Vaše digitální gramotnost

Nyní věnuj chvíli vyplnění dotazníku - odpovědej prosím pravdivě - díky odpovědím získáme představu o tom, jaká je digitální gramotnost ve třídě a budeme vědět, jak semináře blíže zaměřit. Tvé odpovědi jsou také důležité pro vyhodnocení celého programu, abychom věděli, jak jsme úspěšní při jeho realizaci. Věz, že odpovědi budeme zpracovávat výhradně anonymně.

Děkujeme za spolupráci!
Tým Snooper

* Povinné

Škola

Z jaké jsi školy? *

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště řemesel Kutná Hora
- Církevní gymnázium v Kutné Hoře
- Odborná střední škola podnikání a mediální tvorby Kolín

**Financováno
Evropskou unií**

**Operační program
Zaměstnanost plus**

Sociální sítě I

Využíváš sociální sítě? (Facebook, Messenger, Instagram, TikTok, Whatsapp, Twitter/X, Snapchat apod.) *

- Ano
- Ne

Sleduješ nějakým způsobem, kolik času strávíš na sociálních sítích? *

- Ano pravidelně
- Ano občas
- Ne

Kolik času průměrně denně trávíš na sociálních sítích? *

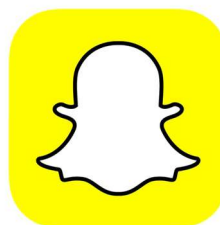
- Méně než 1 hodinu
- Přibližně 1 hodinu
- Přibližně 2 hodiny
- Přibližně 3 hodiny
- Více než 3 hodiny

Sociální sítě II

Na jakých sociálních sítích strávíš nejvíce času? *

Vyberte prosím maximálně 2 možnosti/í.

 Instagram *Facebook/Messenger***WhatsApp** *WhatsApp* *Snapchat* *Platforma X/Twitter* *TikTok* *Jiné*

Jak bys zhodnotil/a čas, který strávíš na sociálních sítích? *

- Nízký
- Přiměřený
- Přehnaný

**Financováno
Evropskou unií**

**Operační program
Zaměstnanost plus**

Vyber odpověď, která Tě nejlépe vystihuje. *

- O rizicích spojených s užíváním sociálních sítí nemám žádné ponětí.
- Tuším, jaká rizika užívání sociálních sítí může obnášet a zhruba vím, jak jim předcházet.
- Rizika spojená s užíváním sociálních sítí dobře znám a aktivně jim předcházím.

Internet**Čím nejčastěji trávíš čas na internetu? ***

- Hraním her
- Studiem a hledáním informací
- Jinak
- Tvorbou obsahu
- Sociálními sítěmi

Označ, nakolik se cítíš být orientovaný/á v bezpečném využívání internetu? *

1	2	3	4	5
Velmi neorientovaný/á			Velmi orientovaný/á	

Jak často mluvíte s rodiči *

	Nikdy	Občas	Pravidelně	Moc ne
o tom, co na internetu děláš.	☐	☐	☐	☐
o bezpečnosti pohybu na internetu.	☐	☐	☐	☐

**Financováno
Evropskou unií**

**Operační program
Zaměstnanost plus**

Digitální stopa

Označ, nakolik detailní představu máš o tom, co to je DIGITÁLNÍ STOPA. *

Myslíš někdy na to, jak by mohla digitální stopa Tvého současného chování online ovlivnit Tvou budoucnost? *

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

**Financováno
Evropskou unií**

**Operační program
Zaměstnanost plus**

Kam se obrátit

Víš, kam se obrátit v případě, že bys potřeboval/a pomoc či radu týkající se užívání internetu a sociálních sítí?

Ano

Ne

**Financováno
Evropskou unií**

**Operační program
Zaměstnanost plus**

Zdroje a dezinformace

Vím, jak

	Určitě ano	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne
rozpoznat dezinformace / dezinformační weby.	☐	☐	☐	☐
ověřit informace získané na internetu.	☐	☐	☐	☐

**Financováno
Evropskou unií**

**Operační program
Zaměstnanost plus**

Závěr

Uveď své pohlaví.

- Žena
- Muž
- Jiné

Kolik Ti je let? *

- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20